

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 2026-yil, mart.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA'SIR ETUVCHI TIZIMLASHTIRILGAN TAHDIDLAR.....	40
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich, Nabiyev Bexzod Shavkatovich	
SANOAT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYA VA TEKNOLOGIK MODERNIZATSIYANING O'RNI	44
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI BAHOLASHNING USLUBIYOTI VA UNING SOLIQ TIZIMIDA QO'LLANILISHI	49
To'xtabayev Oybek Odilovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY Tajribalar.....	56
Ismailov Bobir Salomovich	
TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY JIHATLARI	62
Yangiboyev F.B.	
MINTAQAVIY IQTISODIY SALOHİYATDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	68
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
XORIJIY MAMLAKATLARDA TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH Tajribasi.....	75
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BOSHQARISHNING INTEGRATSION VA ADAPTIV MODEL.....	83
Ibroximov Ilxomjon Shavkatjon o'g'li	
QURILISH TASHKILOTLARI FAOLIYATINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLAR ASOSIDA BAHOLASH	89
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
ICHKI NAZORAT VA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDAGI XAVFLARNI BOSHQARISH	94
Islamova Nargiza Mirzaxidovna	
TURIZMNING MINTAQADA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	104
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI JALB QILISH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING HOZIRGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI	111
Begamov S.X.	
RETHINKING JOB CREATION: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL FOUNDATIONS OF MACROECONOMIC EMPLOYMENT ANALYSIS.....	116
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	125
Ro'zimova Xusnora Mirzobek qizi	
SUG'URTACHILIK VA O'ZBEKISTONDA SUG'URTA SEKTORINING HOLATI.....	129
O'runboyeva Sotima Alisher qizi	
GO'SHT VA GO'SHT MAHSULOTLARINI SANOAT USULIDA QAYTA ISHLASHDA XORIJIY MAMLAKATLAR Tajribalari.....	134
Kaydarova Sitara Suranbay qizi	
KORXONALAR QIYMATINI BAHOLASH VA BOZOR BAHOSINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI.....	139
Abduraxmanov Sherzodbek Ravshanovich	
YASHIL IQTISODIYOT: EKOLOGIK BARQARORLIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK UYG'UNLIGI.....	145
Jamalidinova Asalxon Saliyevna	
2025-YILDA O'ZBEKISTON UCHUN ENG YAXSHI 10 TA TRANSPORT TEKNOLOGIYALARI VA INNOVATSIYALARI	151
Mamasaliyeva Mukaddas Ibadullayevna, Beketov Timur Kazakbayevich	

MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHNING INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVLARI: AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY TIZIMLAR QIYOSIY TAHLILI	155
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ	163
Хайдарова Ёркиной Аскар кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING FISKAL VA INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	170
Mamatova Nodira Mirzavaliyevna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И УСТОЙЧИВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ МОДЕЛИ ПЕРЕХОДА ТЕПЛИЧНЫХ ХОЗЯЙСТВ ТАШКЕНТСКОЙ АГЛОМЕРАЦИИ НА СОЛНЕЧНЫЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЯ	178
Срождидинова Зарина Хайриддиновна, Абдувалиева Зилола Абдуллаевна	
MAMLAKATIMIZDA QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	186
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
RIVOJLANISHDA RAQOBAT EMAS, BALKI HAMKORLIKNING USTUVORLIGI: NAZARIY VA AMALIY TAHLIL	190
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEKANIZMLARI VA "QAMRAB OLINMAGAN O'RTA QATLAM" MUAMMOSI	196
Bafoev Farrux Jo'raqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA EKOLOGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	202
Shanazarova Gulyoraxon Baxtiyarovna	
O'ZBEKISTON STARTAP EKOTIZIMIDA INVESTITSIYA JALB QILISH JARAYONINING INSTITUTSIONAL MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARI	208
Xoliqova Xurshidaxon Xayotjon qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA STARTAP EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	214
Usmanov Gafurjon Shavkatovich	
QURILISHDA ISHLAB CHIQRISH VA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMLARINING RIVOJLANISHI	220
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ilxom Achilovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHITNI TAKOMILLASHTIRISHNING STRATEGIYALARI	225
Xolov Sherali Axrorboyevich	
2010-2024-YILLARDA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIKNI INVESTITSIYALASHNING EKONOMETRIK TAHLILI	229
Ashurov Shuhratbek Quadrat o'g'li	
TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY USULLARI	233
Sherbekova Kamola Norbekovna	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGI DARAJASI VA UNI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI	243
Abduvoxidov Akmal Abdulazizovich	
MARKAZIY BANK KURS SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	249
Saydullayev Nodirbek Narzullaevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH SALOHİYATI VA MUAMMOLARI	258
Raupov Shuxrat Soyibovich	
ЭКОТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	264
Абидова Дилфуза Игамбердиевна, Рахматуллаева Зулайхо Хасан кизи	
DIGITAL ECONOMY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: BUSINESS CHANGE IN THE REGIONS	270
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	

QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASHDA IOT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	273
Mirzaev Dilshod Artikovich	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА	279
Касимова Наргиза Сабитджановна	
YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY ASOSLARI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	284
Ismoyilova Mahliyo Oybek qizi	
BOSHQARUVDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR (OLIIY TA'LIM MISOLIDA).....	289
Karievva Gulnora Abdullayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNING AMALDAGI HOLATI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	295
Qurbonov Odilbek Ro'zmatovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT FEDERATSIYALARI VA ASSOTSIATSIYALARINI SAMARALI BOSHQARISH TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'LLARI	302
Umed Farmonkulovich Radjabov	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY MEKANIZMNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	307
Mullayeva Mexrangiz Axtam qizi	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	313
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Muradova Nazira Raximjanovna	
RAQAMLI MARKETING VA ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI EKOTURISTIK MAJMUALARNI OMMALASHTIRISH TRENDI	318
Xolmatova Parvina Asliddin qizi	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR	323
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
РАЗВИТИЕ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА.....	327
Бахтиёрров Худайберган Хамдам угли	
MAHALLIY BUDJETLARDA TRANSFERTLARGA QARAMLIK DARAJASINI BAHOLASH (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	335
Xudoyqulov Hamidjon Abdullayevich	
QORAQALPOG'ISTON QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI.....	342
Tajibaev Berdax Asqarbay uli	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	347
Ashurova Maftuna Ortiq qizi	
STRATEGIC DIRECTIONS FOR INCREASING CAPITAL EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS: DIGITALIZATION AND RISK MANAGEMENT INTEGRATION	352
Sadullaeva Mokhinur Aziz kizi	
TECHNOLOGY MANAGEMENT AND SME INTERNATIONALIZATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	358
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
TA'LIM SIFATINI BAHOLASH MEZONLARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI.....	363
Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	
SMART UNIVERSITET KONSEPSIYASI ASOSIDA REYTING VA RAQOBATBARDOSHLIKNI INTEGRAL BOSHQARISH	371
Xudoyqulov Husen Ahadovich	

BUXGALTERIYA HISOBINING MILLIY VA XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIVAVIY HISOBOT 1-SHAKLINING QIYOSIY TAHLILI	379
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
SUG'URTA BOZORINING RAQAMLI RIVOJLANISHIDA NAZARIY QARASHLAR	384
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSION LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	389
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
MAHALLIY BUDJETLAR DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	397
P.SH.Usmonov	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО АНАЛИЗА ДЛЯ ОЦЕНКИ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	401
Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
KORXONA VA TASHKILOTLARDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA KORPORATIV MADANIYAT, AXLOQIY-RUHIY VA MA'NAVIY MUHITNING O'RNI	407
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
ELEKTRON PULLARNING MOHIYATI VA ULARNING MILLIY TO'LOV TIZIMIDAGI ROLI.....	416
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UY XO'JALIKLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KENGAYTIRISH.....	423
Eshbaeva Shahnoza Faxriddinovna	
APPLICATION OF EXTREME MODELS IN ASSESSING THE ECONOMIC POTENTIAL OF AN ENTERPRISE	428
Musayeva Shoira Azimovna	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XORIJIY TAJRIBA HAMDA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH SAMARADORLIGI.....	435
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATI IMIJINI OSHIRISHDAGI MUAMMOLARNI HAL ETISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI: QIYOSIY TAHLIL.....	439
Bekmurodov Navruz Ergashevich	
TA'LIM XIZMATLARI SOHASIDA YARATILGAN YALPI QO'SHILGAN QIYMAT DINAMIKASI VA UNI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	449
O'rinov Komiljon Kozimovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHNING MINTAQAVIY OMILLARI.....	453
Salomat Norova	
QURILISH MATERIALLARI BOZORI VA UNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	459
Usubjonov Zaxriddin Vasliddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKSPORT OPERATSIYALARINI SUG'URTA QILISHNI RIVOJLANTIRISH.....	465
Xalikov R. B.	
BIZNES JARAYONLAR AUTSORSINGINI OPTIMALLASHTIRISH USULLARI TAHLILI	472
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
DAVLAT MOLIVAVIY BOSHQARUVI SAMARADORLIGINING IJTIMOY ADOLATGA TA'SIRINING PEFA VA CEQ METODOLOGIYALARI ORQALI TAHLILI	477
Zokirjonov Muhammadsodiq Ravshanbek o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDIT XIZMATINI TASHKIL QILISHNING XORIJ TAJRIBASI	485
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
MINTAQADA IJTIMOY HIMOYA TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH.....	491
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANISHDA EKOLOGIK INNOVATSIYALARNI QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI	495
Ismatov Sharofiddin Asatulloevich	

THE ESSENCE OF THE OPTIMAL COST STRATEGY	500
Sodiqov Mirakhror Abbos ugli	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TOG'-KURORT ZONALARINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI (CHORVOQ ERKIN TURISTIK ZONASI MISOLIDA)	504
Shomurodova Shahnoza G'ayratovna	
ICHKI AUDIT SIFATI VA SAMARADORLIGI TUSHUNCHALARINING IQTISODIY MAZMUNI HAMDA ULARNING O'ZARO BOG'LIQLIGI	509
Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARI FAOLIYATINI SOLIQQA TORTISH VA UNI HISOBINI YURITISH	517
Abdullayev Abdurauf	
TIJORAT BANKLARINING RISKLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	522
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
TIJORAT BANKLARIDA KORRUPSIYAVIY-KOMPLAENS MUAMMOLARI: TAHLIL VA YECHIMLAR	527
Yunusov Baxtiyor Shavkatovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHNING SIFAT NAZORATINI HAMDA TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	532
Meliyev X.T.	
ОЦЕНКА КАЧЕСТВА СЕРВИСА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ОПРОСА	541
Усманова Азиза Баходировна	
RAQAMLI BANK XIZMATLARI ORQALI MOLIVAVIY INKLYUZIVLIKNI KENGAYTIRISH	545
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
QURILISH KORXONALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING AHAMIYATI	550
Egamon Raxmatillo Mirolimovich, Bobobekov Davron Gafurovich	
FINANCIAL MARKET PARTICIPANTS: A CLASSIFICATION BY ROLE AND RESPONSIBILITY	553
Khotamkulova Madina	
ФОРМИРОВАНИЕ «ТУРИСТИЧЕСКОЙ МАХАЛЛИ» КАК ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОГО МЕХАНИЗМА РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ В СФЕРЕ ГОСТЕВЫХ ДОМОВ УЗБЕКИСТАНА	559
Иргашева Нигина Салохиддиновна	
BANKLARDA KREDIT GAROVI BILAN ISHLASHNING XORIJ ILG'OR TAJRIBASI VA UNDAN O'ZBEKISTON BANKLARI AMALIYOTIDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	567
Sh. Saidov	
MILLIY UGLEROD SAVDOSI TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI	573
Islamov Shoxzod Shuxrat o'g'li	
THE NECESSITY OF CREATING A BUSINESS ENVIRONMENT AND ITS ROLE AND SIGNIFICANCE IN THE NATIONAL ECONOMY	582
Amanov Davron Ravshan ugli	
SUV RESURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	588
Saidov Muhammadali Hakimovich, Mahammatov Hoshim, Esanbekov Diyorbek	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА БАНКОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО И ПРИНЦИПАМИ ESG	595
Насирдинов Шарифджон Изатуллоевич	
ОЦЕНКА ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭЛЕКТРОБУСА	600
Мухитдинов Акмал Анварович, Касимов Омил Камалович, Саидов Азамат Илхом угли	
XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA DUKKAKLI DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI (HINDISTON TAJRIBASI MISOLIDA)	608
Mirsayd Xudaybergenov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLINING FAROVONLIGI VA DAROMAD MANBALARINI STATISTIK TAHLILI	612
Mamatkulov Baxtiyor Xalmuradovich	

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	618
Muxamedjanova Maxfuza Baxodir qizi	
MOLIYAVIY AKTIVLARINING IQTISODIY MOHIYATI, MAZMUNI HAMDA KLASSIFIKATSIYASI.....	627
Odiljonova Oybachin Fayzullo qizi	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ORQALI MAMLAKATIMIZ LOYIHALARINI AMALGA OSHIRISH TARTIBI TAHLILI.....	631
Rasulova Dilduza Valiyevna	
HUDUDNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA IQTISODIY SALOHİYATNING O'RNİ	636
Avazbek Xalbekov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SABZAVOTCHILIK TARMOG'INING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	642
Sobir Xasanov	
IMPACT OF REGIONAL INFRASTRUCTURE AND NATURAL RESOURCE UTILIZATION ON THE DEVELOPMENT OF ECOLOGICAL TOURISM (A DISTRICT-LEVEL ANALYSIS OF THE SAMARKAND REGION, UZBEKISTAN)	650
Toyirova Shohista Bobobekovna	
INNOVASION IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOİY-IQTISODIY OMILLARI	657
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
BOZOR BEQARORLIGI SHAROITIDA BANK OBRO'SINI STRATEGIK RESURS SIFATIDA BARQARORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	661
Yuldasheva Kamola Qosimjonovna, Ziyaeva Muhtasar Mansurdjanovna	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT PENSIYA TIZIMINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	667
Pardayev Farrux Muzaffarovich	
RAQAMLI TRANSFORMASIYA SHAROITIDA MENEJERLARNING RAQAMLI KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH.....	671
Sharipova Zulfiya Shokirjonovna	
FUQAROLAR ISHTIROKIGA ASOSLANGAN TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISH TIZIMI VA UNING IJTIMOİY-IQTISODIY AHAMIYATI	677
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
O'ZBEKISTON QISHLOQ HUDUDLARINING BARQAROR RIVOJLANISH YO'NALISHLARIDA QISHLOQ TURIZMI VA EKOTURIZM – ASOSIY USTUVOR YO'NALISHLARI	682
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi	
KORXONALARDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA HISOBINING ROLI.....	691
Alimbay Shamshetov	
BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA YASHIL INVESTITSİYALARINING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI	694
Saula Ibragimova	
ANALYSIS OF THE STATE OF ELECTRICITY GENERATION BY WIND POWER PLANTS.....	698
Saidov Mash'al Samadovich	
TRANSFORMING TOURISM EDUCATION IN UZBEKISTAN: AN INSTITUTIONAL ANALYSIS OF PERSONNEL TRAINING SYSTEMS.....	706
Abdullakhujaev Abdukodirkhuja, Ochilova Hilola Farmonovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	713
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
MAHALLIY BOSHQARUVDA YETAKCHILIK KONSEPSIYASI ORQALI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI OSHIRISH (FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)	718
Siddikov Abdusalom Abdumalikovich	

NEW ECONOMIC PHENOMENA: FINANCING CONSUMPTION AND SAVINGS IN THE TRANSITION TO AN EXPECTATION ECONOMY	724
Isomov Bekmurod Sayfiddinovich	
XIZMAT KO'TSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK YO'NALISHIDA INSTITUTSIONAL O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI	730
Sh.A.Sultonov	
MINTAQALARNING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI VA ULARNING IJTIMOİY-IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	737
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH	741
Madraimova Marxamat Raximberganovna	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНА	748
Усманова Зумрад Исламовна	
TITLE: PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A MECHANISM FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE TOURISM SECTOR IN UZBEKISTAN	753
Suxrobbek M. Salayev	
XORAZM VILOYATI TASHQI IQTISODIY FAOLIYATIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH VA UNI OPTIMALLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	761
Urunov Farrux Shanazarovich	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT AUDITI TIZIMINING STRATEGIK TRANSFORMATSIYASI: INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR VA RAQAMLI MONITORINGNING STRATEGIK AHAMIYATI	765
Turabov Baxodir To'xtamishovich	
TURIZM SOHASIDA BANDLIKNING 2025-2030-YILLARDAGI PROGNOZ PARAMETRLARI	770
N.I. Shermamatova	
BO'SH TURGAN DAVLAT KO'CHMAS MULK OBYEKTLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATLI JIHATLARI (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	776
Sanjarov Zuxriddin Dilshod o'g'li, Astonaqulov Muzaffar Muxsin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING RESURS BAZASI BARQARORLIGINI TAVSIFLOVCHI KO'RSATKICHLAR	781
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
MOLIYA-KREDIT JARAYONLARI: INVESTITSION FAOLLIKNI TA'MINLASH MEKANIZMI SIFATIDA	787
Madaminov In'omjon Ozodovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MEKANIZMLARI	792
Karimov Islombek Bekpo'lat o'g'li	
OLIY TA'LIMDA ILMIY TADQIQOTLAR VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASI SAMARADORLIGI	798
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
XUSUSIY MAKTABLARNING BOSHQARUV TIZIMINI QAROR QABUL TIZIMLARI VA O'RGANUVCHI ANALITIKASI YORDAMIDA YANGILASHNING YO'LLARI	802
Esanova Shohida	
MOLIYA BOZORIDA TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	812
Abduraxmanova Matluba Maxamadaminovna	
KORXONALARDA KREDITOR QARZDORLIKNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	819
Mirzaev Ozod Furkatovich	
ЛЕКСИЧЕСКАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ КАК КЛЮЧЕВОЙ КОМПОНЕНТ ПРОДУКТИВНОЙ ПИСЬМЕННОЙ РЕЧИ	824
Киличева Феруза Бешимовна	
MODERN MECHANISMS FOR MONITORING REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITAL ECONOMY	828
Karimova Shirin Zokhid qizi	

АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ КРЕДИТНОГО СКОРИНГА ДЛЯ НАСЕЛЕНИЯ БЕЗ БАНКОВСКОЙ ИСТОРИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	833
Шухратова Мадинабону Икром кизи	
SHAHAR EKOLOGIYASI: SHAHAR EKOTIZIMLARI VA BARQAROR RIVOJLANISH	841
Erkiniva Mukarram Olimjon qizi	
CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALARDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	845
Abdug'aniyev Oybek Akmaljon o'g'li	
KUZATUV KENGASHI XUSUSIYATLARINING KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGIGA TA'SIRI: NAZARIY VA KONSEPTUAL YONDASHUV	850
Jumayeva Go'zal Sherxon qizi	
EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH NATIJALARI NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARI FAOLIYATINI BOSHQARISHDA MUHIM AMALIY AHAMIYAT	854
Sattorov Firdavs Ziyodullayevich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARINING O'RNI	858
Abduholikov Kamoldin Mahammadjonovich	
SANOAT KORXONALARINING HUDUDLAR KESIMIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI STATISTIK TAHLIL QILISH	862
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA XIZMATLAR EKSPORTINI RIVOJLANTIRISHNING EKOLOGIK JIHATLARI	867
Qodirjonov Adxamjon Muxtorjon o'g'li	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIALASHTIRISHNING XALQARO MODELLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI	872
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
SANOAT KORXONALARIDA "YASHIL" TRANSFORMATSIYA JARAYONINING XUSUSIYATLARI	877
Ismatulloeva Madinabonu Fozil qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATI MAHSULOTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	884
Kadirova L.G.	
MAIN DIRECTIONS FOR DEVELOPING SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN THE REGION	887
Nasretdinova Farangis Odilovna	
THE IMPORTANCE OF MARKETING COMMUNICATIONS IN THE SERVICES SECTOR	895
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH — ICHKI TALABNI RAG'BATLANTIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH OMILI	900
Mustafoev G'olib Sultonmurodovich, Abruyev Abdumalik Oynazarovich	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH VA ULARNI QO'LLASHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	906
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
KORXONADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI JORIY ETISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	911
Salimova Husniya Rustamovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI: BUXORO VILOYATI MISOLIDA	918
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI MOLIAVIY MAHSULOTLARI VA ULARNING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI ROLI	926
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA IQTISODIY O'SISH VA MEHNAT BOZORI KO'RSATKICHLARINING DINAMIKASI	932
Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
FOYDALANUVCHI SADOQATINI SHAKLLANTIRISHNING MARKETING VA NEYROMARKETING MEXANIZMI SIFATIDA GEYMIKATSIYA ELEMENTLARINI QO'LLASH: DODO PIZZA MOBIL ILOVASI MISOLIDA EMPIRIK TAHLIL	937
Yuldashev Jamshid Abrarovich, Daminova Nilufar Bahrom qizi	

KORXONADA XODIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILY MEXANIZMLARINI SHAKLLANTIRISH	945
Sadridinova Sevinchxon Sadridin qizi	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARIDA XODIMLAR MOTIVATSIYASI VA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	948
Murodova Zilola Asatulla qizi	
KUZATILMAYDIGAN IQTISODIYOT TUSHUNCHASI, SHAKLLARI, TURLARI VA YUZAGA KELISH OMILLARI.....	952
Abdullayev Shavkat Nasriddinovich	
NODAVLAT OLIY TA'LIM TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINI SHAKLLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	959
Yaqubova Nodira Olim qizi	
РАЗВИТИЕ, РИСКИ, ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСТОЙЧИВОСТИ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ УЗБЕКИСТАНА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	964
Бабаджанова Лола Шопулатовна, Срождидинова Зарина Хайриддиновна	
KOMPANIYALARNING FOND BOZORIDAGI ISHTIROKINI RAG'BATLANTIRISH AHAMIYATI.....	970
Mamataliyev Bobur Saidnazar o'g'li	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA INTELLEKTUAL TA'MINOT ZANJIRI TEXNOLOGIYALARINING XALQARO TADBIRKORLIKDAGI O'RNI	977
Xudayberdiyev Otabek Absalomovich	
HUDUD IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING INSTITUTSIONAL SALOHİYATI: NAZARIY TALQIN VA YAPONIYA, GERMANIYA, XITOIY TAJRIBASI	983
Bekchanov Davron Masharipovich	
O'ZBEKISTONDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH VA MEHNAT FAOLIYATI UNUMDORLIGINING IQTISODIY YUKSALISHDAGI O'RNI.....	988
Anvarova Lobarxon	
TURIZM SOHASIDA HAYOT SUG'URTASI TIZIMINING IQTISODIY-HUQUQIY ASOSLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI: XALQARO TAJRIBA VA MILLIY AMALIYOT	992
J.Kamalova	
MADANIYAT SOHASI MUASSASALARINI AUDITDAN O'TKAZISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	999
Annayev Abdurasul Abdurashidovich	

MADANIYAT SOHASI MUASSASALARINI AUDITDAN O'TKAZISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI

Annayev Abdurasul Abdurashidovich

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
Boshqa tarmoqlarda buxgalteriya hisobi
va audit kafedrası assistenti

Annotatsiya. Mazkur ilmiy ishda madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazishning xorijiy mamlakatlar tajribasi o'rganilgan va tahlil qilingan. Tadqiqot jarayonida rivojlangan davlatlarda qo'llanilayotgan audit tizimlari, xususan moliyaviy audit, muvofiqlik auditi va natijadorlik auditining o'ziga xos xususiyatlari yoritilgan. Shuningdek, audit jarayonida qo'llanilayotgan zamonaviy yondashuvlar — riskka asoslangan audit, raqamli audit va KPI tizimlari tahlil qilingan. Olingan natijalar asosida O'zbekiston sharoitida madaniyat muassasalarini auditdan o'tkazish tizimini takomillashtirish bo'yicha ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: madaniyat muassasalari, audit, natijadorlik auditi, moliyaviy audit, muvofiqlik auditi, xorij tajribasi, riskka asoslangan audit, raqamli audit, KPI, samaradorlik.

Abstract. This study examines and analyzes the foreign experience of auditing cultural institutions. The research explores the key features of various types of audits used in developed countries, including financial audit, compliance audit, and performance audit. It also analyzes modern audit approaches such as risk-based audit, digital audit, and KPI systems. Based on the findings, scientifically grounded recommendations are developed to improve the auditing system of cultural institutions in Uzbekistan.

Key words: cultural institutions, audit, performance audit, financial audit, compliance audit, foreign experience, risk-based audit, digital audit, KPI, efficiency.

Аннотация. В данной научной работе исследован и проанализирован зарубежный опыт проведения аудита учреждений сферы культуры. В процессе исследования рассмотрены особенности различных видов аудита, применяемых в развитых странах, включая финансовый аудит, аудит соответствия и аудит эффективности. Также проанализированы современные подходы к аудиту, такие как риск-ориентированный аудит, цифровой аудит и система KPI. На основе полученных результатов разработаны научно обоснованные предложения и рекомендации по совершенствованию системы аудита учреждений культуры в условиях Узбекистана.

Ключевые слова: учреждения культуры, аудит, аудит эффективности, финансовый аудит, аудит соответствия, зарубежный опыт, риск-ориентированный аудит, цифровой аудит, KPI, эффективность.

KIRISH

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida madaniyat sohasi muassasalarining faoliyati samaradorligini ta'minlash, moliyaviy resurslardan oqilona foydalanish hamda ularning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyatini oshirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Madaniyat sohasi — bu nafaqat iqtisodiy faoliyat subyekti, balki jamiyatning ma'naviy, estetik va madaniy rivojlanishini ta'minlovchi muhim tizimdir. Shu sababli ushbu sohada faoliyat yurituvchi muassasalar faoliyatini shaffof, samarali va nazorat ostida olib borish alohida ahamiyat kasb etadi.

Mazkur vazifalarni amalga oshirishda audit tizimi muhim vosita sifatida namoyon bo'ladi. Audit orqali madaniyat muassasalarining moliyaviy holati, byudjet mablag'laridan foydalanish samaradorligi, ichki nazorat tizimi holati hamda boshqaruv jarayonlarining samaradorligi baholanadi. Ayniqsa, davlat tomonidan moliyalashtiriladigan teatrlar, muzeylar, kutubxonalar va boshqa madaniyat muassasalarida audit jarayonining to'g'ri yo'lga qo'yilishi korrupsion holatlarning oldini olish, resurslardan samarali foydalanish va jamoatchilik ishonchini oshirishga xizmat qiladi [1].

Rivojlangan xorijiy mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazishda zamonaviy yondashuvlar, jumladan, riskka asoslangan audit, natijadorlik auditi (performance audit), hamda raqamli audit texnologiyalaridan keng foydalanilmoqda. Masalan, Yevropa mamlakatlarida davlat sektorida audit tizimi mustaqil oliy audit institutlari orqali amalga oshiriladi va ular madaniyat sohasidagi loyihalar hamda dasturlar samaradorligini baholashga alohida e'tibor qaratadi. AQShda esa notijorat tashkilotlar, jumladan, madaniyat muassasalari faoliyati grantlar va homiylik mablag'lari hisobiga yuritilganligi sababli ularning audit tizimi yuqori darajada shaffoflik va hisobdorlikni talab qiladi.

Mazkur tadqiqot ishining dolzarbligi shundan iboratki, O'zbekistonda madaniyat sohasi muassasalarini boshqarish va moliyalashtirish tizimini takomillashtirish jarayonida ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganish va amaliyotga joriy etish zarurati ortib bormoqda. Xususan, audit jarayonlarini takomillashtirish orqali madaniyat muassasalarining moliyaviy barqarorligini ta'minlash, ularning faoliyat samaradorligini oshirish hamda xalqaro standartlarga mos tizimni shakllantirish muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqotning maqsadi madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazishning xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rganish, tahlil qilish hamda ularning ilg'or jihatlarini aniqlagan holda milliy amaliyotga joriy etish bo'yicha ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot obyekti sifatida madaniyat sohasi muassasalari faoliyati, predmeti sifatida esa ularni auditdan o'tkazish jarayonlari va mexanizmlari tanlangan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazish masalalari ilmiy adabiyotlarda asosan davlat sektori auditi, notijorat tashkilotlar auditi hamda natijadorlik auditi doirasida o'rganilgan. Ushbu yo'nalishda olib borilgan ilmiy tadqiqotlar auditning nazariy asoslari, metodologiyasi va amaliy mexanizmlarini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Audit nazariyasining asosiy konseptual asoslari Robert Montgomery, Alvin Arens va James Loebbecke tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, ular auditni moliyaviy hisobotlarning ishonchligini baholash vositasi sifatida talqin qilgan. Ularning ilmiy ishlanmalarida audit jarayonining asosiy bosqichlari, ichki nazorat tizimi va audit dalillarini yig'ish usullari keng yoritilgan [2].

Davlat sektori auditi, jumladan madaniyat muassasalari auditi masalalari INTOSAI tomonidan ishlab chiqilgan xalqaro standartlar asosida rivojlanib bormoqda. INTOSAI tomonidan qabul qilingan ISSAI standartlari davlat mablag'laridan foydalanish samaradorligini baholash, shaffoflik va hisobdorlikni ta'minlashda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Ushbu standartlarda moliyaviy audit bilan bir qatorda samaradorlik auditi (performance audit) va muvofiqlik auditi (compliance audit) tushunchalari keng yoritilgan.

Xorijiy adabiyotlarda madaniyat sohasi ko'proq notijorat sektor sifatida o'rganiladi. David Renz va Walter W. Powell tadqiqotlarida notijorat tashkilotlar, jumladan madaniyat muassasalarida boshqaruv va audit tizimining o'ziga xos xususiyatlari tahlil qilingan. Ularning fikricha, ushbu sohada audit nafaqat moliyaviy nazorat, balki ijtimoiy natijadorlikni baholash vositasi sifatida ham muhim ahamiyatga ega.

Yevropa mamlakatlarida madaniyat sohasi auditi bo'yicha olib borilgan tadqiqotlarda natijadorlik auditi alohida o'rin tutadi. Masalan, European Court of Auditors hisobotlarida madaniyat va meros obyektlariga yo'naltirilgan mablag'larning samaradorligi, ularning jamiyat rivojiga qo'shayotgan hissasi baholanadi. Ushbu yondashuv madaniyat muassasalarini faqat moliyaviy ko'rsatkichlar asosida emas, balki ularning ijtimoiy ta'siri orqali ham baholash zarurligini ko'rsatadi.

Amerika Qo'shma Shtatlarida madaniyat muassasalari faoliyati ko'p jihatdan grantlar va xususiy homiylik asosida moliyalashtiriladi [3]. Shu sababli, Government Accountability Office tomonidan ishlab chiqilgan audit yondashuvlari grant mablag'laridan maqsadli foydalanish va hisobdorlikni ta'minlashga qaratilgan. Bu yerda audit jarayonida ichki nazorat tizimlari va risklarni boshqarish mexanizmlariga katta e'tibor qaratiladi.

MDH mamlakatlari va O'zbekistonda olib borilgan ilmiy tadqiqotlarda esa asosan davlat moliyaviy nazorati va audit tizimini takomillashtirish masalalari ko'rib chiqilgan [4]. Mahalliy olimlardan Sh.Shodmonov, B.Berkinov va R.Abdullayev ishlarida auditning iqtisodiy mohiyati, uning boshqaruvdagi roli hamda milliy audit tizimini rivojlantirish yo'nalishlari yoritilgan. Biroq, madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazish masalalari alohida ilmiy yo'nalish sifatida yetarli darajada chuqur o'rganilmagan.

Shu bilan birga, zamonaviy ilmiy manbalarda raqamli audit, data analytics va sun'iy intellekt asosida audit jarayonlarini avtomatlashtirish masalalariga ham katta e'tibor qaratilmoqda. Bu esa madaniyat muassasalarida audit samaradorligini oshirish, inson omilini kamaytirish hamda tezkor va aniq tahlillarni amalga oshirish imkonini beradi [5].

Yuqoridagi adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazish masalalari asosan umumiy audit nazariyasi va davlat sektori auditi doirasida o'rganilgan bo'lib, ushbu yo'nalishda maxsus, tizimli va kompleks tadqiqotlar yetarli emas. Shu sababli mazkur tadqiqot ushbu bo'shliqni to'ldirishga, xorijiy tajribalarni chuqur o'rganishga hamda ularni milliy amaliyotga moslashtirishga qaratilganligi bilan ilmiy ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot ishida madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazishning xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rganish va tahlil qilishda kompleks ilmiy yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi nazariy, empirik hamda solishtirma tahlil usullarining uyg'unlashuvi asosida shakllantirildi.

Tadqiqotning metodologik asosini audit nazariyasi, davlat sektori audit va notijorat tashkilotlar faoliyatini baholash konsepsiyalari tashkil etadi. Xususan, INTOSAI tomonidan ishlab chiqilgan ISSAI standartlari, shuningdek, Government Accountability Office hamda European Court of Auditors metodologik yondashuvlari tadqiqotning nazariy asoslari sifatida xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur tadqiqot doirasida madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazishning xorijiy mamlakatlar tajribasi chuqur o'rganilib, kompleks tahlil qilindi. Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, rivojlangan davlatlarda audit tizimi faqatgina moliyaviy nazorat vositasi sifatida emas, balki boshqaruv samaradorligini oshirish, resurslardan oqilona foydalanish hamda ijtimoiy natijadorlikni ta'minlashning muhim instrumenti sifatida qaraladi. Xususan, INTOSAI tomonidan ishlab chiqilgan xalqaro standartlar asosida madaniyat muassasalarida audit tizimi uch asosiy yo'nalishda amalga oshiriladi: moliyaviy audit, muvofiqlik audit va natijadorlik audit. Ushbu yondashuv auditni ko'p qirrali baholash vositasiga aylantiradi.

Yevropa mamlakatlari tajribasi, xususan European Court of Auditors faoliyati tahlili shuni ko'rsatadiki, madaniyat sohasi auditida "value for money" tamoyili ustuvor hisoblanadi. Ya'ni, ajratilgan mablag'larning nafaqat to'g'ri sarflanishi, balki ularning jamiyat uchun qay darajada foyda keltirayotgani ham baholanadi. Bu yerda madaniy loyihalarning uzoq muddatli ijtimoiy ta'siri, madaniy merosni saqlashdagi samaradorligi va aholining madaniy xizmatlardan foydalanish darajasi asosiy mezon sifatida olinadi. Natijada audit jarayoni strategik boshqaruv bilan uyg'unlashib, muassasalarning barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi.

AQSh tajribasida esa Government Accountability Office tomonidan qo'llaniladigan yondashuvlar alohida e'tiborga loyiqdir. Bu mamlakatda madaniyat muassasalari ko'pincha notijorat tashkilotlar shaklida faoliyat yuritadi va ularning moliyaviy manbalari grantlar hamda xususiy homiylik mablag'laridan iborat bo'ladi. Shu sababli audit jarayonida mablag'larning maqsadli ishlatilishi, shaffoflik va hisobdorlik masalalari ustuvor hisoblanadi. Bundan tashqari, ichki audit tizimining rivojlanganligi va risklarni boshqarish mexanizmlarining samarali yo'lga qo'yilganligi audit natijalarining ishonchlilikini oshiradi.

Tahlil natijalari shuni ham ko'rsatdiki, rivojlangan mamlakatlarda audit jarayonida zamonaviy texnologiyalardan keng foydalanilmoqda. Jumladan, raqamli audit, katta ma'lumotlar (data analytics) tahlili hamda riskka asoslangan audit yondashuvlari audit samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Ushbu texnologiyalar yordamida moliyaviy operatsiyalarni real vaqt rejimida kuzatish, xatolik va noqonuniy holatlarni tezkor aniqlash hamda audit jarayonini optimallashtirish imkoniyati yaratiladi.

Shu bilan birga, o'rganishlar davomida ayrim muammolar ham aniqlangan. Xususan, madaniyat muassasalarida faoliyat natijadorligini baholash murakkab bo'lib, ularning ijtimoiy samarasi ko'p hollarda aniq iqtisodiy ko'rsatkichlar bilan ifodalanmaydi. Bundan tashqari, ayrim davlatlarda audit jarayonining formal xarakter kasb etishi, indikatorlar tizimining yetarli darajada rivojlanmaganligi ham kuzatiladi.

Olib borilgan tahlillar asosida shunday xulosaga kelish mumkinki, madaniyat sohasi muassasalarini samarali auditdan o'tkazish uchun moliyaviy audit bilan bir qatorda natijadorlik auditini ham keng joriy etish zarur. Audit jarayonlarini strategik boshqaruv tizimi bilan integratsiyalash, zamonaviy raqamli texnologiyalarni qo'llash hamda jamoatchilik uchun ochiqlikni ta'minlash muhim omil hisoblanadi. Shuningdek, madaniyat sohasi uchun maxsus audit indikatorlari tizimini ishlab chiqish ushbu yo'nalishda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Umuman olganda, xorijiy tajriba madaniyat muassasalarini auditdan o'tkazishda kompleks, shaffof va natijadorlikka yo'naltirilgan yondashuvni qo'llash zarurligini ko'rsatadi. Ushbu tajribalarni milliy amaliyotga moslashtirish esa madaniyat sohasi muassasalarining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Auditorlarning malakasi buxgalteriya organlari maslahat qo'mitasining to'rtta institutidan biriga a'zolik bilan tasdiqlanishi kerak. Tan olingan institutlarning buxgalterlari uchun bu hukumat tomonidan talab qilinadigan ishlarning katta hajmini ta'minlaydi. Ushbu turdagi ish ushbu tashkilotlar a'zolari uchun eng muhim hisoblanadi, garchi ko'pchilik boshqa sohalarida ham ishlaydi.

Audit hozirda juda murakkab bo'lib, yuqori sifatli tayyorgarlikni talab qiladi. Kirish va davom etayotgan imtihonlar hozirda ancha qiyin. Anglo-sakson mamlakatlarida audit jismoniy shaxslar yoki firmalar tomonidan amalga oshiriladi. Ba'zi firmalarning yuzlab sheriklari va minglab to'liq ishchi xodimlari bor. Biroq, audit har doim tegishli professional tashkilotlardan birining a'zosining "yakuniy" mas'uliyati hisoblanadi.

Polshalik auditor bo'lajak talabalar quyidagi fanlardan yozma va og'zaki imtihonlardan o'tishlari shart: buxgalteriya hisobi, xarajatlarni hisobga olish, balans va moliyaviy holatni baholash, ichki nazoratni tashkil etish, informatika, fuqarolik va mehnat huquqi, moliya va statistika.

Polsha tajribasi katta qiziqish uyg'otadi, chunki xususiy mulk hech qachon to'liq yo'q qilinmagan va tadbirkorlik ruhi doimo tirik bo'lgan, bu esa mamlakatning bozor iqtisodiyotiga o'tishini sezilarli darajada osonlashtirgan. G'arb bilan faol iqtisodiy, ilmiy va madaniy aloqalar polshalik tadbirkorlarga biznesni tashkil etishning ilg'or xorijiy amaliyotlari (biznes, tashqi savdo, valyuta va moliyaviy operatsiyalar) haqida ma'lumot olish imkonini berdi. Bunga ko'plab Yevropa va Amerika mamlakatlaridagi katta polshalik diaspora ham yordam berdi, ularning vakillari Polshaga tez-tez tashrif buyurib, zamonaviy tadbirkorlik va bozor iqtisodiyoti sharoitida biznesga qo'yiladigan talablar haqida tushunchalarini olib kelishdi (1-jadval).

1-jadval. Madaniyat muassasalarini auditdan o'tkazish: xorijiy tajriba va O'zbekiston uchun takliflar

№	Mamlakat / Tashkilot	Audit yondashuvi (xorij tajribasi)	Afzalliklari	O'zbekiston uchun takliflar
1	INTOSAI	ISSAI standartlari asosida moliyaviy, muvofiqlik va natijadorlik auditi	Kompleks va tizimli yondashuv	Madaniyat muassasalari uchun ISSAI standartlarini milliy tizimga moslashtirish
2	European Court of Auditors (Yevropa Ittifoqi)	"Value for money" (samaradorlik) auditi	Mablag' samaradorligi va ijtimoiy natija baholanadi	Madaniyat loyihalarida "samaradorlik auditi"ni joriy etish
3	Government Accountability Office (AQSh)	Grantlar va notijorat sektor auditi, riskka asoslangan audit	Shaffoflik va hisobdorlik yuqori	Madaniyat muassasalarida grant auditi va risk boshqaruv tizimini joriy qilish
4	Buyuk Britaniya (National Audit Office tajribasi)	Performance audit va KPI tizimi asosida baholash	Faoliyat samaradorligi aniq o'lchanadi	Madaniyat muassasalari uchun KPI indikatorlar tizimini ishlab chiqish
5	Germaniya	Ichki audit va davlat nazoratining integratsiyasi	Kuchli ichki nazorat tizimi	Har bir madaniyat muassasasida ichki audit bo'limlarini tashkil etish
6	Fransiya	Madaniy meros obyektlari auditi va uzoq muddatli monitoring	Madaniy obyektlarni saqlash samaradorligi yuqori	Muzey va tarixiy obyektlar uchun alohida audit metodikasini ishlab chiqish
7	Janubiy Koreya	Raqamli audit va IT-audit texnologiyalari	Tezkorlik va aniqlik yuqori	Raqamli audit tizimini joriy etish (e-audit platformalar)
8	Kanada	Jamoatchilik auditi va ochiq hisobot tizimi	Fuqarolar ishonchi oshadi	Audit natijalarini ochiq e'lon qilish tizimini kuchaytirish

Yuqoridagi jadvalda keltirilgan xorijiy mamlakatlar tajribasi tahlili shuni ko'rsatadiki, madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazish tizimi rivojlangan davlatlarda kompleks, tizimli va natijadorlikka yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etilgan. Xususan, INTOSAI standartlari asosida auditning moliyaviy, muvofiqlik va natijadorlik turlari uyg'un holda qo'llanilishi audit samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Bu esa madaniyat muassasalarida nafaqat mablag'lardan to'g'ri foydalanish, balki ularning ijtimoiy va iqtisodiy natijalarini ham baholash imkonini beradi.

Yevropa mamlakatlari tajribasida, jumladan European Court of Auditors faoliyatida "value for money" tamoyilining ustuvorligi madaniyat sohasida ajratilgan mablag'larning samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. AQSh tajribasida esa Government Accountability Office tomonidan qo'llaniladigan riskka asoslangan audit va grant nazorati tizimi shaffoflik hamda hisobdorlikni ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Shuningdek, Buyuk Britaniya, Germaniya va Kanada kabi davlatlarda audit jarayonining strategik boshqaruv bilan integratsiyalashgani, ichki audit tizimining rivojlanganligi hamda jamoatchilik nazoratining kuchli yo'lga qo'yilgani alohida e'tiborga loyiqdir. Janubiy Koreya tajribasi esa audit jarayonida raqamli texnologiyalarni keng qo'llash orqali tezkorlik va aniqlikni oshirish mumkinligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tahlillar asosida shunday xulosaga kelish mumkinki, O'zbekistonda madaniyat sohasi muassasalarini auditdan o'tkazish tizimini takomillashtirish uchun xorijiy tajribaning ilg'or jihatlarini bosqichma-bosqich joriy etish zarur. Xususan, kompleks audit tizimini shakllantirish, natijadorlik auditi va KPI ko'rsatkichlarini joriy etish, ichki audit xizmatlarini rivojlantirish, riskka asoslangan yondashuvni qo'llash hamda audit jarayonlarini raqamlashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Yuqoridagi xorijiy tajribalarni tahlil qilish asosida O'zbekiston uchun quyidagi muhim ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqildi:

- Kompleks audit tizimini joriy etish. Moliyaviy audit bilan bir qatorda natijadorlik va muvofiqlik auditini integratsiyalash zarur.
- Madaniyat sohasi uchun maxsus KPI tizimi ishlab chiqish. Muassasalar faoliyatini baholashda ijtimoiy samaradorlik ko'rsatkichlarini kiritish lozim.
- Riskka asoslangan auditni joriy etish. Audit resurslarini eng muhim va xavfli yo'nalishlarga yo'naltirish samaradorlikni oshiradi.
- Ichki audit tizimini rivojlantirish. Har bir yirik madaniyat muassasasida mustaqil ichki audit xizmatini tashkil etish maqsadga muvofiq.
- Raqamli audit texnologiyalarini joriy etish. Elektron audit, data analytics va avtomatlashtirilgan monitoring tizimlari audit sifatini oshiradi.
- Shaffoflik va jamoatchilik nazoratini kuchaytirish. Audit natijalarini ochiq e'lon qilish orqali aholining ishonchini oshirish mumkin.
- Madaniyat sohasi uchun alohida audit metodikasini ishlab chiqish. Ushbu sohaning o'ziga xosligi (ijtimoiy ta'sir, madaniy qiymat) hisobga olinishi zarur.

Umuman olganda, jadvalda keltirilgan xorijiy tajribalar madaniyat muassasalarini audit qilishda zamonaviy, shaffof va samaradorlikka yo'naltirilgan tizimni shakllantirish zarurligini asoslab beradi va bu yo'nalishda ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqish uchun muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 31-may PQ-3022-son "Madaniyat va san'at sohasini yanada rivojlantirish va takomillashtirishga doir chora-tadbirlar to'g'risida" Qarori <https://lex.uz/docs/-4113465>
2. Бунина М.С. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ АУДИТОРСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ // Вестник магистратуры. 2018. №1-2 (76). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mezhdunarodnyy-opyt-auditorskoy-deyatelnosti>
3. Моложавенко Ирина Сергеевна Развитие контроля качества аудита в зарубежных странах на современном этапе развития // Вестник РГЭУ РИНХ. 2007. №24. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/razvitie-kontrolya-kachestva-audita-v-zarubezhnyh-stranah-na-sovremennom-etape-razvitiya>
4. Субботина Т.А. ОСОБЕННОСТИ МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ АУДИТА // Beneficium. 2016. №2 (21). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-mezhdunarodnoy-praktiki-audita>
5. https://media.75.ru/documents/14010/06_0_zarubejnyy_opyt_realizacii_kulturnoy_politiki_21.pdf

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>